

Zápis ze společného zasedání Vědecké rady UK a Akademického senátu UK: 24. - 26. 3. 1995. Nymburk

Pátek 24. března 1995

Program:

- Zpráva rektora UK Prof. JUDr. Karla Malého, DrSc. o činnosti vedení UK v době od 1. 2. 1994 do 1. 2. 1995
- Diskuse k přednesené zprávě

Přítomní dle presenční listiny.

1) P. rektor označil své vystoupení za úvod do diskuse k materiálu, který byl všem účastníkům zasedání rozeslán. Význam této zprávy spočívá i v důstojné prezentaci zásadních informací o činnosti UK, která se opírá o dílčí výsledky evaluace.

V závěru svého vystoupení připomenul p. rektor základní priority v činnosti Univerzity Karlovy pro další období:

- a) Výchova mladé vědecké generace, zvýšení mobility studentů a získávání prostředků pro tuto oblast.
- b) Posílení vědeckých výkonů univerzity, které nesouvisí pouze s řešením technologických otázek, ale týká se i celkové pracovní morálky v této oblasti či promyšlené grantové politiky. Vědecká práce musí získat odpovídající společenské uznání a prestiž.
- c) Je nutné podporovat cílevědomé budování transdisciplinárních oborů a rozvolnění hranic fakult i oborů všude, kde tato potřeba bude reálná a naléhavá.
- d) Rozvíjení spolupráce s resortními a vědeckými ústavy, která by měla být budována "zdola". Podstatné nejsou uzavřené smlouvy, ale skutečný výkon, operativní diskuse a pružná výměna vědeckých pracovníků.
- e) Uvést do života univerzity výsledky evaluace, které by směřovaly k dalším uváženým reformním krokům.

2) V diskusi k úvodnímu slovu a předloženému materiálu vystoupili RNDr. H. Illnerová, prof. P. Stránský, doc. I. Wilhelm, prof. P. Čepek, prof. J. Valenta, doc. Z. Hájek, prof. J. Trojan.

Sobota 25. března, dopoledne

Program:

- Koncepce rozvoje UK
- Vládní návrh zákona o vysokých školách

Přítomní dle presenční listiny.

1) Prof. K. Malý upozornil, že materiál byl všem účastníkům zasedání v předstihu předán a soustředil se na rámcový komentář zejména k jeho úvodní části. Pozornost je třeba soustředit na obsahové aspekty koncepce, kde je nutné začít od struktury studia, jeho dosavadních proměn a vytvoření nových možností v této oblasti. V této souvislosti je nutné operativně reagovat na reálné změny v soustavě vysokoškolských institucí. Vznik řady regionálních univerzit a fakult (jejichž úroveň je často problematická) odčerpává nejen finanční prostředky. Jejich existence by byla přínosem v případě, že by zaručovaly skutečnou kvalitu vzdělání a výchovy. Nicméně lze předpokládat, že v souvislosti s jejich existencí může zájem o studium na UK klesat, což souvisí i s obecným poklesem populace, tj. nástupem tzv. "slabších" ročníků kolem roku 2000. Na tento předpokládaný pokles zájmu o studium je nutné reagovat a v této souvislosti je možné jen obtížně uvažovat o jednotné, celouniverzitní strategii. Především jednotlivé fakulty budou muset pečlivě vážit a reálně odhadnout směr svého dalšího rozvoje. Je zřejmé, že některé obory, zaměřené na základní výzkum, budou muset být posilovány a orientovat se zejména na rozvoj PGS.

Postavení UK v systému českého vysokého školství je nesporně výjimečné a nezastupitelné. Na univerzitě jsou pěstovány obory, které nejsou rozvíjeny na jiných VŠ, některé obory se prokazatelně řadí ke světové špičce, rozvíjí se i mezioborový přístup ve výuce. Existují však i znepokojivé tendence, kdy ve snaze zdůvodnit existenci nových pracovišť (případně i z personálních důvodů) se někdy projevuje snaha zřizovat nové obory, které jsou tradičně rozvíjeny na jiných VŠ (např. některé umělecké nebo profesně orientované obory). Ani současný stav mnohooborovosti nelze chápat jako definitivní, je nutné dále zvážit, zda úzká specializace je nezbytná od samotného počátku studia či budovat studium na širších základech, kde na vrcholu této "pyramidy" je doktorandské studium. Každý návrh v této oblasti je nutné podrobit nezávislému a objektivnímu posouzení v příslušné komisi vědecké rady UK (jakési "malé akreditační komisi"), která formuluje stanovisko pro rozhodnutí vědecké rady.

Důležitým požadavkem je diverzifikace studia, tj. vytvoření stavebnicové skladby studia, která by umožnila jeho nejrozumnější kombinace. V souvislosti s předpokládaným vstupem do Evropského společenství je nutné také vytvořit kompatibilní systém v tomto teritoriálním kontextu, včetně způsobu a forem hodnocení. Je nutné předpokládat i zvýšenou a obousměrnou mobilitu pedagogických a vědeckých pracovníků, která bude pochopitelně závislá na objemu finančních prostředků.

Problém jazykových bariér je dnes problémem evropským, proto je nutné již v předstihu definovat kvalitu jazykové vybavenosti našich studentů. V rámci UK působí ÚJOP, na fakultách různě početné jazykové katedry. V případě zahraničních posluchačů by bylo účelné zvážit i některé zahraniční zkušenosti (např. Vídeň), kdy univerzita zařazuje některé studenty do svého vlastního gymnázia, kde kromě jazykové přípravy získávají i maturitu na odpovídající úrovni. Důležité je i

rozhodnutí, zda studium pro cizince bude organizováno v češtině nebo angličtině, přičemž výuku v češtině je třeba chápat i jako setkání s národní kulturou země, ve které zahraniční posluchač studuje.

V návaznosti na uvažované počty a kvalitu našich pracovníků je účelné připomenout, že v Evropě je zcela běžná systemizace, spočívající ve stanovení a přidělování pracovních míst na vysokých školách. V kontextu s kvantitativními ukazateli je nutné se zabývat i kvalitou, a eliminovat trendy vedoucí k odchodů špičkových pracovníků. V této souvislosti mohou být dostatečně výmluvné i výsledky evaluace.

Prof. K. Malý vyzval přítomné prorektory, aby doplnili jeho vystoupení.

- Prof. J. Vacek, prorektor pro zahraniční styky, konstatoval, že v této oblasti dochází k jistému posunu od prosté výměny podle stanovených kvót, ke spolupráci na bázi konkrétních projektů. I v této sféře je důležité průběžné zajišťování odpovídajícího finančního krytí, zejména pro rozvoj multilaterálních styků v rámci projektů a mezinárodních programů. Důležitým úkolem je prognózování zahraničních styků, kontrola jejich efektivnosti. Dále doporučil, aby zůstala zachována odborná výuka cizích jazyků.

- Doc. I. Wilhelm, prorektor pro rozvoj, objasnil v souvislosti s koncepcí UK problematiku informatizace UK v návaznosti na budování akademické sítě. Její další rozšiřování je plánováno i pro tento rok. V rámci pilotních informatizačních projektů získala UK do správy mnohaprocesorový počítač, který radikálně násobí možnosti sítě a zařazuje tak UK na špičku v této oblasti.

- Prof. P. Blahuš, prorektor pro sociální záležitosti studentů zdůraznil, že škola musí vytvářet podmínky pro to, aby na ní mohli studenti studovat, což je aktuální zejména v souvislosti s uvažovaným zavedením školného. V zásadě není dodržována dohoda, že otázka školného by měla být řešena současně s problematikou sociálního zabezpečení. V této souvislosti je nutné propojit snahy vedení UK, studentů i příslušných orgánů senátu (zejména sociální komise).

Významná zůstává i nadále problematika kolejí a menz. Zhruba 9 000 studentů UK bydlí na kolejích, denně se pro studenty UK připravuje kolem 16 000 jídel. Nutné je dořešit i výši poplatků na kolejích.

Na UK byla zřízena i komise, která se věnuje problémům zdravotně postižených studentů - s tím souvisí i vytvoření Poradenského centra, které by dále garantovalo konzultativní činnost i pro oblast půjček, případně dalších sociálních otázek, předpokládá se i vypracování databáze pracovních příležitostí pro studenty a absolventy UK apod.

V druhé části dopoledního programu proběhla diskuse k vystoupením představitelů vedení UK. V ní vystoupili prof. J. Hlavička, prof. K. Malý, prof. P. Stránský, prof. B. Sedlák, prof. Z. Pertold, doc. J. Mareš, prof. J. Valenta, doc. B. Moldán, doc. I. Wilhelm, prof. P. Čepek, doc. Z. Hájek, prof. V. Hošek.

2) Diskusi k vládnímu návrhu zásad zákona o VŠ uvedl JUDr. ing. J. Staša, který poukázal na některé aspekty, kterými se zabývala i RVŠ (16. 3. 1995). Zákon v současné podobě neobsahuje pasáž o samosprávě a bere VŠ postavení, které jim dosavadní zákon přiznával. Za tohoto stavu vyvstává otázka, zda pro VŠ není výhodnější současný zákon, a vzniklou situaci není účelné raději řešit novelou. Nejasná je i otázka školného, které postrádá v dané úpravě svůj motivační akcent a jeho konstrukce je zpochybňována, neboť získává podobu jakéhosi poplatku za vzdělání, blíží se spíše daňovému tarifu a nerespektuje sociální souvislosti. V diskusi k této problematice: prof. P. Čepek, prof. K. Malý, RNDr. B. Velický, doc. P. Hach, doc. I. Wilhelm, doc. B. Moldan, J. A. Dus, prof. P. Blahuš, PhDr. J. Kabele, MUDr. Z. Kleibl.

Sobota 25. března, odpoledne

Zasedání AS UK - program:

- Schválení programu z únorového zasedání AS UK
- Projednání změn statutů
- Smlouvy o pronájmech
- Různé

Přítomní dle presenční listiny.

1) K zápisu ze zasedání AS UK ze 17. 2. 1995 nebyly formulovány žádné připomínky a byl schválen.

2) Byly předloženy návrhy na změny Statutů FF, ETF, 3. LF, FSV, MFF a PedF. Návrhy byly posouzeny JUDr. J. Francovou a upraveny podle jejích připomínek. Předsednictvo navrhlo schválit tyto Statuty bez příloh věnovaných studijním oborům, jež musí být v souladu s Přílohou III. Statutu UK, o které se bude jednat v příslušné komisi.

K předloženým návrhům nebyly podány žádné připomínky.

Hlasování: 37 - 0 - 12

3) Předložené návrhy nájemních smluv doplnil Ing. J. Kubíček dále o žádost MFF, která prostřednictvím nadace hodlá iniciovat založení gymnázia v Praze 8 a pronajmout mu potřebné nebytové prostory. P. kvestor upozornil, že kolegium rektora doporučilo přepracování nájemní smlouvy předkládané FF UK.

Hlasování: 42 - 0 - 7

4) Předseda AS UK informoval o odpoledním programu jednotlivých sekcí, které byly navrženy takto: ekonomická (vedoucí doc. Hájek), legislativní (vedoucí dr. Staša), pro rozvoj (vedoucí prof. Stránský), pro vědu (vedoucí doc. Bednář), zahraniční (vedoucí prof. Dohalská), studijní a pedagogická (vedoucí prof. Loub), sociální (vedoucí P. Ševčík).

V diskusi před jednáním sekcí vystoupili doc. V. Geršl, prof. K. Malý a prof. P. Stránský.

5) V různém byly předloženy a projednány následující materiály a problémy:

a) Organizační řád CERGE - k jeho znění byla vznesena řada připomínek věcného i formálního charakteru (prof. F. Marek, JUDr. ing. J. Staša, prof. H. Tomášová, doc. Z. Hájek, doc. I. Wilhelm, doc. F. Turnovec). Bylo doporučeno přepracovat předložený návrh organizačního řádu a korigovanou verzi znovu předložit na nedělním dopoledním zasedání.

b) Návrh na změnu organizačního řádu rektorátu UK předložil a komentoval ing. J. Kubíček. K návrhu nebyly vzneseny žádné závažné připomínky.

Hlasování: 31 - 0 - 18

Neděle 26. března

Program:

- Projednání a schválení závěrů sekcí

Přítomni dle presenční listiny.

Závěrečné jednání řídil předseda AS UK, který požádal o vystoupení předsedů jednotlivých komisí.

1) Doc. Z. Hájek, předseda ekonomické komise, seznámil plénium s navrhovanými závěry komise a doporučil další rozšíření některých bodů zápisu. Dále konstatoval, že komise doporučila, aby dodatečné prostředky byly přednostně přiděleny na ty fakulty, jejichž nárokové položky byly kráceny.

Po ukončení diskuse, ve které vystoupili ing. J. Kubíček, prof. J. Trojan, doc. Z. Hájek, doc. I. Wilhelm, prof. V. Hošek, prof. P. Stránský, prof. P. Čepek a prof. K. Malý, byla zpráva ze zasedání ekonomické komise (se zapracovanými připomínkami) schválena.

Hlasování: 55 - 0 - 1

2) Prof. P. Stránský referoval o práci sekce pro rozvoj, jejíž jednání proběhlo ve dvou hlavních tematických částech, věnovaných informatice a rozvojovým plánům fakult a součástí UK.

Po ukončení diskuse, ve které vystoupili prof. K. Malý, doc. I. Wilhelm, prof. P. Klener, prof. H. Tomášová a doc. M. Jíra byla zpráva o jednání komise pro rozvoj (se zapracovanými připomínkami) schválena.

Hlasování: 56 - 0 - 0

3) Prof. P. Klener zdůraznil klíčové závěry jednání sekce pro vědu (podpora rozvoje studentské vědecké činnosti, potřeba navýšení rozpočtu pro vědu, maximální úsilí o získávání grantů).

Po ukončení diskuse, ve které vystoupili prof. P. Stránský, doc. V. Geršl, prof. K. Malý, doc. M. Jíra a doc. Z. Hájek byla zpráva ze zasedání komise pro vědu (se zapracovanými připomínkami) schválena.

Hlasování: 56 - 0 - 0

4) Prof. M. Dohalská informovala o práci zahraniční komise, která ve svých závěrech akcentovala hledání zdrojů pro studentská zahraniční stipendia, propojení zahraničních styků i prostřednictvím senátů, systematické vyhledávání domácích i zahraničních sponzorů pro zajištění maximální oboustranné mobility. Rozpočet pro oblast mezinárodních styků je nutné zvýšit o další prostředky tak, aby bylo možné realizovat mezinárodní kontakty a smlouvy se zahraničními partnery. Zpráva z jednání zahraniční sekce byla se zpracovanými připomínkami schválena.

Hlasování: 56 - 0 - 0

5) P. Ševčík za sociální komisi uvedl, že pozornost v jejím jednání byla věnována problematice návrhu zákona o sociální podpoře, změně metodologie, tj. přechodu ze stávajícího systému nepřímých dotací na dotace přímé a školnému.

Po ukončení diskuse, ve které vystoupili prof. P. Blahuš, doc. K. Barták, R. Baček, prof. K. Malý a P. Stöckl a zpracování připomínek, které z ní vyplynuly, byla zpráva z jednání sociální sekce schválena. Současně bylo schváleno složení sociální komise AS UK. Jejími členy jsou D. Černý, PhDr. Z. Jettmarová, J. Rázga, A. Reichlová, P. Stöckl, J. Syrovátková a P. Ševčík.

Hlasování: 53 - 0 - 3

6) Prof. J. Loub informoval o jednání pedagogické sekce. Seznámil plénum s navrhovaným zněním Přílohy III. Statutu UK (Obory studia), doporučil zpracování některých dalších podnětů a provedení dílčích korektur.

Po ukončení diskuse, ve které vystoupili prof. Z. Pertold a prof. J. Šebor byla zpráva z jednání pedagogické sekce schválena. Současně bylo schváleno složení pedagogické komise AS UK: ThDr. J. Halama, PhDr. H. Justová, prof. J. Loub, prof. F. Marek, doc. J. Mareš a RNDr. A. Markoš.

Hlasování: 51 - 0 - 5

7) JUDr. ing. J. Staša přednesl zprávu o činnosti legislativní sekce, která se věnovala zejména návrhu zákona o vysokém školství a disciplinárnímu řádu pro studenty UK. Podal výklad k jednotlivým bodům zápisu, zdůvodnil navrhované formulace a vysvětlil jejich význam a smysl. Dále doporučil některé dílčí úpravy a doplňky.

V diskusi vystoupili doc. K. Barták, prof. J. Trojan, J. A. Dus, MUDr. Z. Kleibl, doc. Z. Hájek, prof. K. Malý a prof. D. Hendrych.

Po ukončení diskuse a zpracování všech schválených relevantních připomínek, byla předložená zpráva z jednání legislativní komise přijata.

Hlasování: 54 - 0 - 2

8) Návrh na paritní zastoupení studentů v akademických senátech nebyl přijat.

Hlasování: 19 kladných hlasů

9) Předseda AS UK předložil k projednání návrh Organizačního řádu CERGE, který byl korigován na základě diskuse ze sobotního jednání. Připomínky byly akceptovány, ale ne vždy se podařilo nalézt nejvhodnější formulace.

Hlasování: 15 kladných hlasů (návrh nebyl přijat)

P. rektor informoval plénium, že v dané situaci bude tento organizační řád prohlášen za provizorní a bude znovu AS UK předložen. CERGE prošlo evaluací v rámci vědecké rady, kde nebyly formulovány žádné zásadní námitky.

10) P. kvestor předložil žádost o zvýšení stravovacího limitu (KaM v Hradci Králové) o 2 Kč, což odpovídá částce, kterou přijala již řada dalších škol v tomto regionu. Kladné vyřízení návrhu doporučila i ekonomická komise AS UK.

Hlasování: 12 kladných hlasů (návrh nebyl přijat)

11) Kvestor UK představil akademické obci PhDr. M. Zindelovou, novou šéfredaktorku univerzitního časopisu Fórum, který připravuje ve spolupráci s PhDr. N. Dolanskou.

12) Prof. K. Malý poděkoval všem účastníkům zasedání za pracovní a věcné jednání, v jehož průběhu byly nejen diskutovány otázky dalšího vývoje UK a přijata důležitá usnesení, ale průběžně docházelo i k neformálnímu upřesňování stanovisek a názorů. Prof. P. Stránský se připojil k rektorovu poděkování a společné zasedání ukončil.

Zápis zasedání sekcí jsou uveřejněny na universitním gopheru.

AS UK přijal na svém zasedání, dne 25. 3. 1995, tato usnesení:

1. Schvaluje zápis ze zasedání AS UK ze 17. 2. 1995.
2. Schválil změny Statutů FF, ETF, 3. LF, FSV, MFF a PedF.
3. Schválil následující nájemní smlouvy: Lešetice (areál - garáž a sklad náhradních dílů), část chodby v areálu UK (automat na prodej teplých nápojů), část parkoviště u menzy Větrník (firma Grevis), část objektu v Holešovičkách (firma Jork), nebytové prostory MFF.
4. Schvaluje návrh na změnu Organizačního řádu RUK.
5. Schvaluje Přílohu č. III. Statutu UK (Obory studia na UK)

Zapsal doc. M. Šobr

Ověřeno předsednictvem a p. rektorem